

[Esther Malling Pedersen.]

direkte kan true Kvindens Liv eller Helbred, vel kan skønne og vejlede hende, men Ansvaret for at tillade Indgrebet maa udelt lægges paa andre Samfundsorganer, som Loven maa bemyndige hertil.

Med andre Ord, Staten kan efter den højtærede Justitsministers Opfattelse, som jeg for øvrigt ganske deler, ikke paatage sig at afgøre, om den enkelte skal have sit Foster fjernet eller ej. En Del af Lægerne protesterer imod at skulle træffe Afgørelsen, de vil nødigt træffe den, og de paagældende Kvinder maa ikke træffe den selv; hertil tør ingen ansvarlig gaa med. Spørgsmaalet bliver da, hvorledes man skal sætte ind, for at noget maa gøres, er, som sagt, uomtvisteligt.

Min Gruppe i det andet høje Ting har til det foreliggende Lovforslag stillet et Ændringsforslag, hvis Linier jeg fuldt ud kan følge, og som efter min Opfattelse placerer hele denne Sag rigtigt. Ændringsforslaget begynder med at fastslaa det positive Betydning, at fastslaa, at det først og fremmest er med Hjælp og Støtte, der skal sættes ind. Ændringsforslaget har i sin første Paragraf Bestemmelser om, at der af Statskassen stilles et Beløb til Raadighed til Fremme af Oprettelse og forsvarlig Drift af Mødrehjælpsinstitutioner, der sætter sig som Opgave at hjælpe netop svangre Kvinder, Barselkvinder, Kvinder med nyfødte Børn, give dem Hjælp og Støtte, Raad og Vejledning, baade af personlig, økonomisk og juridisk Art. Efter saaledes at have sat positivt ind slaar Ændringsforslaget fast, at naar ikke aldeles klare Undtagelsestilfælde foreligger, er Svangerskabsafbrydelse ulovlig, og saavel den Kvinde, der lader den foretage, som den, der hjælper hende dermed, det være sig en Læge eller ikke Læge, ifalder Straf. Undtagelsestilfældene er klart præciserede: det er en i Sygdom begrundet Fare for Kvindens Liv eller for en varig og betydelig Forringelse af hendes Helbred og i øvrigt de andre Indikationer, hvorom alle er enige, nemlig naar Svangerskabet er opstaaet som Følge af Krænkelse af Kønsheden, eller der foreligger nærliggende Fare for, at Barnet paa Grund af arvelige Anlæg vil blive legemligt eller aandeligt stærkt belastet. Her er efter min Mening hele Spørgsmaalet vendt rigtigt.

Her er givet Udtryk for den Tankegang, som vi for Folkets Sundheds Skyld maa gøre alt for at styrke og bevare, den Tankegang, at det at gennemføre sit Svangerskab er noget, man gør, det er ikke et

Spørgsmaal, man diskuterer, hvor man vejer Grunde for og imod, for maaske tilsidst at komme til det Resultat, at forskellige Forhold gør det formaalstjenligt i Tide at udrydde det Barn, hvis Liv er begyndt at spire. Man maa ikke underkende det rent mentale i hele denne Sag. Man kan vanskeliggøre Adgangen til Svangerskabsafbrydelse paa social eller udvidet medicinsk Indikation saa meget man vil, er Døren først aabnet paa Klem, kan man ikke hindre den Opfattelse i at brede sig, at det ikke mere er en uomgængelig Nødvendighed for en Kvinde at bære og føde sit Barn, men at det er en Sag, der kan drøftes og diskuteres, en Sag, hvorom der kan skønnes. Virkningerne af en saadan Indstilling tror jeg ikke, nogen i Øjeblikket kan overse.

Det er blevet hævdet, at man ved at aabne Døren paa Klem, ved at udvide Svangerskabsafbrydelsens Lovlighed en lille Smule, vilde bremse for Kvaksalvernes Virksomhed. Jeg for mit Vedkommende tror, at dette vil blive en Skuffelse. Alt i alt er der og vil der hovedsagelig blive Tale om to Kategorier af Kvinder, som vil søge Svangerskabsafbrydelse: de fortvivlede, de, der er ude af sig selv, som ikke ved deres levende Raad, og saa de andre, de, der af egoistiske Grunde ønsker sig fritaget for Byrden ved et Svangerskab og en Fødsel. De første vil som Følge af hele deres Sindstilstand mangan Gang være ude af Stand til at gennemgaa den Proces, som Lovforslaget paabyder, eller afvente dens Resultat, et Resultat, der oven i Købet er usikkert og vil falde forskelligt ud i de enkelte Tilfælde. Og den anden Kategori er paa Forhaand afskaaret fra at faa sit Ønske opfyldt. Resultatet vil, forekommer det mig, i begge Tilfælde være, at Loven ikke i væsentlig Grad vil dæmme op for Kvaksalvernes lyssky Virksomhed. Den eneste virksomme Maade, hvorpaa man kan sætte ind, er ved en Forbedring af Mødrenes Kaar.

Det er nemlig ikke nok at sige: Vi ønsker, at danske Kvinder modigt skal føre deres Svangerskab igennem, ogsaa under vanskelige Kaar. Vi maa ogsaa kunne sige: Her er Hjælpen for alle dem, som er i Nød, som ikke ved deres levende Raad, hverken for sig selv eller det Barn, de venter. Omsat i Praksis vil dette sige: udvidet Barselhjælp og Pleje under Barselsengen, Støtte og Hjælp til Mødrene paa forskellige Omraader og navnlig i Byerne, bl. a. flere Vuggestuer og lignende, hvor de Mødre, der er henvist til at gaa paa Arbejde, med Tryghed kan anbringe deres Børn. Og saa, og ikke mindst, en ny Mentalitet, med et ret-